

Patent- och marknadsdomstolen

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 30 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet En utökad beslutanderätt för Konkurrensverket, SOU 2016:49

N 2016/04747/KSR

Stockholms tingsrätt, Patent- och marknadsdomstolen, har granskat utredningens förslag och lämnar med utgångspunkt i de intressen domstolen har att beakta följande synpunkter.

Det främsta skälet för införande av en utökad beslutanderätt för Konkurrensverket som framförs av utredningen är att handläggningstiderna enligt den nuvarande ordningen är för långa. Domstolen anser dock att det i betänkandet saknas en analys av orsakerna till handläggningstidernas längd, både avseende handläggningen som sker hos Konkurrensverket och den som sker i domstolarna. Det saknas därmed underlag för att dra några säkra slutsatser om hur man bäst skulle kunna komma till rätta med långa handläggningstider.

Till skillnad från utredningen anser domstolen dessutom att det finns risk för minskad effektivitet och ökad tidsutdräkt i konkurrensmålen om förslagen genomförs. Det ytterligare arbete som det kan innebära för Konkurrensverket vid framtagandet av ett beslut istället för en stämningsansökan kan medföra en avsevärd förlängning av handläggningen hos verket. Bland annat förutsätts verket genomföra förhör med samtliga vittnen som åberopas. Dessa förhör måste sedan tas upp på nytt om beslutet överklagas till domstol, mot bakgrund av att verket inte kan ta upp förhör under sanningsförsäkran eller ed. Det saknas vidare utredning som ger stöd för slutsatsen att verkets beslut inte skulle överklagas. Tvärtom menar domstolen att det kan förutsättas att merparten av besluten

kommer att överklagas, vilket i praktiken skulle innebära att antalet instanser skulle utökas från två till tre.

Vidare skulle förslaget att handläggningen i domstol ska ske enligt lag (1996:242) om domstolsärenden kunna leda till svårhanterliga och än mer omfattande processer. En handläggning enligt lagen om domstolsärenden innebär att omedelbarhetsprincipen inte ska tillämpas och att allt ingivet material blir processmaterial. Enligt domstolens mening är den processordning som föreskrivs genom lagen om domstolsärenden över huvud taget inte avpassad för de mycket komplexa och omfattande mål som aktuella typer av konkurrens mål utgör. Det saknas enligt domstolen utredning och någon djupare analys kring vilka processuella konsekvenser den föreslagna ordningen skulle kunna medföra.

Det finns också skäl att avvakta med eventuella ändringar av nuvarande ordning till dess att de nyligen inrättade patent- och markandsdomstolarnas verksamhet har satt sig något och utvärderats.

I fråga om eventuella förslag på ökad harmonisering från EU-kommissionen går det i nuläget inte att förutse vare sig hur förslagen kommer att se ut, om och när de presenteras, eller vad det slutliga resultatet av förhandlingarna i Bryssel kommer att bli. Det är därför enligt domstolens mening olämpligt att föregripa EU-kommissionens förslag, eftersom de eventuella förslagen kan komma att leda till behov av ytterligare översyn av det svenska systemet.

Domstolen anser vidare att utformningen av Konkurrensverkets inre organisation och beslutandefunktion inte bör lämnas till Konkurrensverket att bestämma. Domstolen menar att införandet av en utökad beslutanderätt förutsätter att Konkurrensverket organiseras som en styrelsemyndighet med en oberoende beslutandefunktion. Att det saknas kompetens för inrättandet av en sådan organisation är enligt domstolen varken ett fullgott eller ett övertygande skäl att inte göra det.

Mot bakgrund av det sagda anser domstolen att det nu inte finns skäl att genomföra de förslag som presenteras i betänkandet.

För det fall regeringen skulle besluta att gå vidare med delar av eller samtliga förslag anser domstolen att vissa frågor bör utredas vidare. Utöver vilken processordning som ska gälla och Konkurrensverkets inre organisation, bör det utredas om det finns anledning att separera frågorna om konkurrensskadeavgift och företagskoncentrationer. Dessa frågor har i betänkandet till stor del hanterats gemensamt trots att det möjligen kan finnas skäl att behandla dem på olika sätt.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anders Dereborg samt rådmännen Mirja Högström (referent) och Ylva Aversten.

Anders Dereborg

Mirja Högström